

Monika Šavelová (2019):

La letteratura italiana delle origini

Nitra, Univerzita Konštantína Filozofa, 80 s. ISBN 978-80-558-1470-4

Publikácia *La letteratura italiana delle origini* je jedným z hlavných výstupov výskumného grantu KEGA *Hermeneutika talianskej literatúry* (č. 50UKF-4/2018) realizovaného pracovným kolektívom z Katedry romanistiky UKF v Nitre pod vedením Mgr. Moniky Šavelovej, PhD. Jeho riešitelia sa podujali na primárne filologickú a hermeneutickú analýzu diel (stredovekej až renesančnej) talianskej literatúry, čo sa z vedeckého hľadiska ukázalo ako obzvlášť efektívna a podnetná metóda najmä pri skúmaní „sporu“ medzi filozofiou a náboženstvom: interpretácia Danteho snahy o zmierenie uvedeného konfliktu (ako bol predstavený v kantikách *Očistec* a *Raj*), prikláňanie sa k ideám tvoriacim súčasť východokresťanskej teológie, výskum otázky nadobudnutia dôstojnosti človeka u Pica della Mirandola, textové stratégie v Boccacciových dielach, prítomnosť filozofickej koncepcie *species intelligibilis* v dielach staršej talianskej literatúry, ale tiež pri skúmaní terminologickej zhody v používaných pojmoch.

Učebný text *La letteratura italiana delle origini* je úvodnou z troch navzájom komplementárnych publikácií hlavnej riešiteľky grantu dr. Šavelovej. Druhou v poradí je *Dante, Boccaccio, Petrarca* (2020) – monografia prinášajúca filozoficko-literárny komentovaný výklad kľúčových diel týchto veľikánov talianskej literatúry. Spomínaný vedecko-didaktický celok uzatvára rozsiahla monografia *Dalle origini a Petrarca* (2021) podrobne mapujúca jednotlivé etapy vývoja talianskej literatúry od jej počiatkov až po literárnu tvorbu Francesca Petrarca (symbolicky uzatvárajúcu obdobie talianskeho literárneho humanizmu) formou komentovaného výkladu konkrétnych (známych aj menej známych) textov pochádzajúcich z predmetného obdobia, navyše doplnených o ich slovenský preklad. Napriek primárne vedeckému prístupu pri koncipovaní uvedených publikácií zohľadnila autorka aj ich didaktický aspekt, čo

si zaslúži uznanie najmä preto, že podobné pomôcky – podporujúce výučbu stredovekej talianskej literatúry – v slovenskom (vysokoškolskom aj stredoškolskom) vzdelávacom prostredí dlhodobo absentujú.

Osobitne *La letteratura italiana delle origini* predstavuje historicky, kultúrne a spoločensky kontextualizovaný výklad hlavných etáp počiatkov talianskej literatúry – od vzniku prvých literárnych diel v ľudovom jazyku, cez inšpiráciu modelmi francúzskej stredovekej prózy a provensálskej poézie, pokračujúc náboženskou a výchovnou literatúrou, ďalej umeleckou prózou a končiac ranými talianskymi básnickými školami.

Obzvlášť oceňujem systematickosť spracovania publikácie, taktiež kultivovanosť a zrozumiteľnosť výkladu pri zohľadnení súčasných hermeneutických výskumov. Osobitne vyzdvihujem schopnosť autorky pedagogicky efektívne interpretovať väzbu medzi literárnymi javmi a ich historicko-kultúrnym kontextom.

Na záver možno konštatovať, že autorka svojím prístupom a vynaloženým úsilím nielen naplnila, ale dokonca prekonala úmysel podieľať sa na tvorbe teórie a praxe v oblasti interpretácie najstarších diel talianskej literatúry.

BIBLIOGRAFIA

- ŠAVELOVÁ, Monika (2020): Dante, Boccaccio, Petrarca. Nitra, Univerzita Konštantína Filozofa.
- ŠAVELOVÁ, Monika (2021): Dalle origini a Petrarca. Nitra, Univerzita Konštantína Filozofa.

Pavol Štubňa

Katedra romanistiky, Filozofická fakulta

Univerzita Komenského v Bratislave

Gondova 2, 811 02 Bratislava, Slovenská republika

pavol.stubna@uniba.sk